uix annuus ſumptꝰ datus eſt:per deos immortalis utrum cenſetis me uicē ærari præſtare: an exercitū ſine
frumēto & ſtipēdio haberī poſſe. Equidē fateor me ad hoc bellum maiore ſtudio quē conſilio ꝓfectū qppe
q nomine modo impii a uobis accepto diebꝰ.xl.exercitum paraui:hoſtiſq; in ceruicibꝰ iam Italiæ agentis
ab alpibꝰ in Hiſpaniā ſummoui:p eas iter aliud:atq; Annibal nobis opportunius patefeci:recepi Galliā:
Pyreneū.Lacetaniā:Indigetis:& primū impetū:impetū Sertorii uictoris nouis militibꝰ & multo paucioribꝰ ſubſtinui:hyememq; caſtris inter ſeuiſſimos hoſtes nō p oppida neq; ex ambitione mea ægi. Quid dei
de prælia aut expeditiões hybernas oppida exciſa aut recepta enumerē quādo res plꝰ ualet quā uerba caſtra
hoſtiū apud Sucronē capto:& præliū apud flumē. Duriū:& dux hoſtiū.C.Herēniꝰ cū urbe Valētia:& exercitꝰ delecti ſatis clara uobis ſunt:pro quã is.O grati patres egeſtamē & famē redditis :itaq; meo & hoſtium
exercitui par cōditio ē:Nāq; ſtipēdiū neutri datur uictor uterq; in italiā uenire poteſt. Quod ego uos moneo:quæſo que ut animaduertatis neu cogatis neceſſitatibꝰ priuatim mihi cōſulere. Hiſpaniā citerionē que
ab hoſtibꝰ tenet nos aut Sertoriꝰ ad īternitionē uaſtauimꝰ ꝑter maritimas ciuitates ultro nobis ſumptui honoreq;:Gallia ſupiore anno Metelli exercitū ſtipēdio frumētoq; aluit:& nūc malis fructibꝰ ipſa uix agitat.
Ego nō rē familiarē modo:uerū etiā fidē conſumpſi:reliqui uos eſtis:qui niſi ſubuēitis inuito & ꝑdicēte me
exercitꝰ hinc & cū eo omne bellū Hiſpaniæ in italiā tranſgredientur.

EPISTOLA MITHRIDATIS Rex Mithridates Regi:Araſci.S.

Omnes q ſecūdis repꝰſuis ad belli ſocietatē orant conſiderare debēt:liceat netum pacē agere : deinde
quod quæritur ſatis ne piū tutū glorioſum an indecoꝝ ſit tibi ſi ꝑpetua pace frui licet niſi hoſtes opportūi & ſceleſtiſſimi egregia fama ſi Romanos oppreſſeris futura ē:neq; petere audeā ſocietatē ē &
fruſtra & mala mea cū bonis tuis miſeri ſperē atq; ea quæ te morari poſſe uidet. Ita in Tigranē recētis belli
& mea res rarū proſperæ:ſi uera exiſtimare uoles maxime hortabūtur:ille enī obnoxiꝰ qualē tu uoles ſocietatē accipiet: mihi fortūa multis rebꝰ ereptis uſum dedit bene ſuadēti & quod florētibꝰ optabile ē :ego non
ualidiſſimꝰ ꝑbeo exēplū quo rectius tua cōponas. Nāq; romanis cū nationibꝰ populis regibꝰ cūctis una
& ea uetus cauſa bellādi ē. Cupido profunda īperii & diuitiarū:qua primo cū rege Macedonū Philippo bellū ſumpſere:dū a Carthaginēſibus ꝑmebantur amicitium ſimulātes ei ſubuenietem Antiocum conc ſſione
Aſiæ per dolū auertere:ac mox Philippo Antiochus umni cis aurum agro & decē milibꝰ talentorū ſpoliatꝰ
eſt:Perſen deinde Philippi.F.poſt multa & uaria certamina apud Samothracas deos acceptū in fidē callidi
& repertores perfidiæ:quia pacto uitam dederāt in ſomniis occidere eum: En cuius amicitiā glorioſe oſtentant initio prodidere. Antiocho pacis mercedem poſt habitum cuſtodi agri captiui ſumptibus & contumeliis ex rege miſererimum ſeruorū effecere:ſimulatoq; impio teſtamēto filium eius Ariſtonicum quia patrium regnum petiuerat hoſtium more per triumphum duxere. Aſia ab ipſis obſeſſa eſt:poſtremo Bithyniā:
Nicomede mortuo diripuere:cum filius Nuſa quam regiam appellauerat genitus haud dubie eſſet. Nam
quid ego me appellem:quem diſiunctum undiq; regnis & tetrarchiis ab imperio eorum:quia fama erat diuitem neq; ſeruiturum eſſe per Nicomedem bello laceſſiuerunt ſceleris eorum haud ignarum & ea quæ accidere teſtatum antea Cretenſes ſolos omnium liberos ea tempeſtate & regem Ptolomæum:atque ego ultus iniurias Nicomedem bithynia expuli. Aſiamque ſpolium regis Antiochi recepi: Et græciæ dempſi graue ſeruitium incœpta mea poſtremus ſeruorum Archelaus exercitu prodito impediuit. Illique quos ignauia aut praua calliditas ut meis laboribus tuti eſſent armis abſtinuit acerbiſſimas pœnas ſoluunt. Ptolemæus præcio dies bellum prolatans Cretenſes impugnari ſemel iam neq; finem niſi excidio habituri. Equidem cum mihi ob ipſorum interna mala dilata prælia magiſquam pacem datam intelligerem abnuente.

Tigrane:q̄ mea dicta ſero probat te remoto ꝓcul omnibus aliis obnoxiis rurſus tamen bellum cœpi.M.
q;.Coram Romanū ducē apud Calchedona terra fudi:mari exui claſſe pulcherrima apud Cizicū magno
cum exercitu in obſidio moranti frumētū defuit nullo circū adnitēte ſimul hyems mari ꝓhibebat ita ſine ui
hoſtiū regredi conatus in patrium cū regnū naufragiis apud paruū heracleam militū optimos cū claſſibus
amiſi reſtituto deinde apud caberam exercitu & uariis inter me atquæ Luculum præliis inopia rurſus ambos inceſſit. Illi ſuberat regnum Ariobarzanis bello intactū ego uaſtis circū omnibus locis in armeniā conceſſi ſecutiq; romani non me ſed morem ſuum omnia regna ſubuertendi :quia multitudinē arctis locis pugna ꝓhibuere:imprudētiam tigranis ꝓ uictoria oſtētant. Nunc quæſo conſidera nobis oppſſis utrum firmiorem te ad reſiſtendum: an finem belli futurum putes : ſcio equidem tibi magnas opes uirorum : armorum & auri eſſe:& ea re a nobis ad ſocietatem ab illis ad ꝑdam peteris : Cæterum conſilium eſt tigranis regno integro meis militibus procul ab domo paruo labore per noſtra corpora bellum conficere:quomodo
neq; uincere neq; uinci ſine tuo periculo poſſumus:an ignoras Romanos poſtquam ad occidentem pgentibus finem oceanus fecit arma huc conuertiſſe? neq; quicq̄ a principio niſi partum habere : domum:coniuges agros:impium:conuenas:olim ſine patria ſine parentibus peſte conditos orbis terrarum quibus nō humana ulla neq; diuina obſtāt:quin ſocios amicos ꝓcul iuxta ſitos inopes potentiſq; trahant:excidant omnia
que non ſeruaq; & maxime regna hoſtilia ducant:namq; pauci libertatem . ps magna iuſtos dominos uolunt nos ſuſpecti ſumus æmuli & in tempore uindices affuturi: Tu uero cui Seleucia maxima urbium regnumque perſidis inclytis diuitiis eſt quid ab illis niſi dolum in preſens & poſtea bellum expectas. Romani arma in omnes habent accerrima in eos quibus uictis ſpolia maxima ſunt audendo:& fallendo :& bella
ex bellis ſerendo magni facti : per hunc morem extinquent omnia:aut occident quod aut difficile eſt ſi tu
Meſopotamia:nos Armenia circūgreditur:exercitū ſine frumento:ſine auxiliis fortuna aut noſtris uitiis ad

huc incolumẽ:teq; illa famã ſequitur auxilio profectũ magnis regibus latrones gentium oppreſſiſſe: quod
uti facias moneo:hortorq; neu malis pernitie noſtra tuã ꝓlatare q̃ ſocietate uictor fieri.

AD CAESAREM SENEM DE REPVBLICA.

POpulus.R.uero antea obtĩebat regna atq; ĩperia fortuna dono dare:itẽ alia quæ ꝑ mortalis aui-
de cupiuntur:quia & apud indignos ſæpe erant quaſi per libidinẽ data:neq; cuiq̃ incorrupta ꝑmã
ſerant:ſed res docuit id uerũ eſſe quod in carminibus Appius ait.Fabrũ eſſe quẽq; fortunæ atq; in
te maxime qui:tantũ alios pregreſſus es ut prius defeſſi ſint homines laudando facta tua q̃ tu laude digna fa
ciundo:cæterũ ut fabricata ſic uirtute parta q̃ magna induſtria haberi decet.Ne in curia deformentur corru-
ant infirmata.Nemo enim alteri imperiũ uolens cõcedit:& quãuis nouus atq; clemens ſit qui plus poteſt ta
men quia malo eſſe licet formidatur:id conuenit quia pleriq; rerum potentes peruerſe cõſulunt:& eo ſe mu
nitiores putant:quo illi quibus imperitant nequiores fuere:at cõtra id eniti decet cũ ipſe bon⁹ atq; ſtrẽnu⁹ ſi
uti quã optim⁹ imperites:nã peſſimus quiſq; aſperime rectorem patitur:ſed tibi hoc grauius eſt quã ante te
oĩbus armis parta cõponere:bellũ aliorũ pace mollius geſſiſti:ad hoc uictore prædam petũt:uicti ciues ſunt
Inter has difficultates euadendũ eſt tibi atq; in poſterũ firmãda reſpub.nõ armis modo neq; aduerſum ho-
ſtis:ſed quod multo: multoq; aſperius eſt bõis pacis artibus.Ergo omnes magna mediocris ſapiẽtia reſ huc
uocat q̃ quiſq; optima poteſt uti dicant:ac mihi ſic uidetur qualicũq; modo tu uictoriã compoſueris.Ita alia
oĩa futura:ſed iam quo meli⁹ faciliuſq; conſtituas paucis quæ me anim⁹ monet accipe.Bellũ tibi fuit impe-
rator cũ homine claro magnis opib⁹ auido potentiæ maiore fortuna quã ſapientia: quẽ ſecuti ſunt pauci ꝑ
ſuam iniuriã ibi inimici Itẽ quos affinitas aut alia neceſſitudo traxit.Nam particeps dominatiõis neq; fuit
q̃ſquã:neq; ſi pari potuiſſet orbis terrarũ bello concuſſus foret:Cætera multitudo uulgi more magis quã iu-
dicio poſt ali⁹ aliũ quaſi prudentiorem ſecuti per idem tempus maledictis iniquorũ occupãdæ rei p.in ſpẽ
adducti homines qb⁹ omnia probo ac luxuria polluta erant:non currere in caſtra tua & aperte quietis mor
tem rapinas:poſtremo omnia quæ corrupto animo iubebat minitari:ex quis magna pars ubi neq; creditũ
condonare.Neq; te ciuib⁹ ſicuti hoſtibus uti uident defluxere:pauci reſtitere quib⁹ maius ociũ in caſtris quã
Romæ futurũ erat:tãta uis creditorũ impendebat:ſed ob eaſdẽ cauſas(in mane dictu eſt)quãti & qua multi
mortales poſtea ad pompeiũ diſceſſerint:eoq; per omne tẽp⁹ belli quaſi ſacro atq; in ſpoliato fano debitoreſ
uſi.igitur quoniã tibi uictori de bello atq; pace agitandũ eſt hoc uti ciuiliter deponas:illa quam iuſtiſſima &
diuturna ſit:de te ipſo primũ quia compoſitur⁹ es quod optimũ factũ ẽ exiſtima.Equidẽ ego cũcta imperia
crudelia magis acerba quã diuturna arbitror:Neq; quẽquã in multis metuẽdũ eſſe:quin ad eũ ex multis for-
mido recidat eam uitã bellũ æternũ & anceps gerere:quoniã neq; aduerſus neq; ab tergo aut lateribus tutus
ſis ſemꝑ in periculo aut metu agites.Contra qui benignitate & clemẽtia imperiũ tẽperauere:iis læta & can-
dida omnia uiſa etiam hoſtes nequiores q̃ alii ciues.an qui me his dictis corruptorẽ uictoriæ tuæ nimiſq; ĩ
uictos bona uoluntate predicent:ſcilicet quod ea quæ externis nationibus natura nobis hoſtib⁹ Noſq; ma
ioreſq; noſtri ſæpe tribuere ea ciuib⁹ danda arbitror.Neq; barbaro ritu cæde cædem & ſanguinem: ſangui
ne expianda.An illa quæ pauloante hoc bellum in.Cn.Pompeiũ uictoriamq; Sullanam increpabant:ob-
liuio interfecit Domitiũ.Carbonẽ:Brutũ:alios itẽ non armatos neq; in ꝓlio belli iure:ſed poſtea ſupplices
ꝑ ſummũ ſcelus interfectos plebem Romanam in uilla publica pecoris modo conſciſſam:heu quam illa oc
culta ciuiũ funera & repentinæ cædeſ in parentũ aut liberorũ ſinum fuga mulierũ & puerorũ uaſtatio domuũ
Ante partam a te uictoriam ſæua atq; crudelia erant.Ad quæ te iidẽ illi hortant:& ſcilicet id certatũ eẽ utriuſ
q; ueſtrũ arbitrio iniuriæ fierent neq; receptã ſed captam a te rem publ.& ea cauſa exercitus ſtipendiis con-
fectis optimos & ueterimos omniũ aduerſum fratres parẽtiſq; alii liberos armis contendere:ut ex aliẽis ma
lis deterrimi mortales uentri atq; profundæ libidini ſumpt⁹ quærerent:atq; eſſent opprobria uictoriæ quo
rũ flagitiis cõmacularet bonorũ laus:neq; enim te præterire puto qualis quiſq; eorũ more aut modeſtia etiã
tũ dubia uictoria ſeſe geſſerint:quoq; modo in belli adminiſtratione ſcorta aut conuiuia exercuerint: nõnul
li quorũ ætas ne per ocium quidẽ talis uoluptatis ſine dedecore attigerit De bello ſatis dictũ.De pace firmã
da:quoniã tuq; & omnes tui agitatis.Primũ id quæſo conſidera qualis ſit de quo conſultas ita bonis:maliſ-
q; dimotis patẽti uia ad uerum perges.Eo ſic exiſtimo:quoniam orta oĩa ĩtereunt:qua tẽpeſtate urbi roma-
næ fatum excidii aduentarit:ciuis cum ciuibus man⁹ conferturos:Ita defeſſos & exanguis regi aut nationi ꝓ
de futuros aliter nõ urbis terrarũ cunctæ gentes conglobatæ mouere:aut contũdere queunt hoc ĩperiũ.Fir-
manda igitur ſunt uel concordiæ bona:& diſcordiæ mala expellẽda:id ita eueniet ſi ſumptuũ licẽtiam dem
pſeris non ad uetera inſtituta reuocans:q̃ iam pridẽ corruptis morib⁹ ludibrio ſunt:Sed ſi ſuam cuiq; rẽ fa-
miliarẽ finem ſuptuum ſtatueris quoniã ĩ inceſſit mos & hoĩes adoleſcẽtuli ſua atq; aliẽu conſumere: nihil
libidine atq; aliis rogantib⁹ denegare,pulcherrimũ putẽt:eã uirtutẽ & magnitudinẽ animi pudorẽ atq; mo-
deſtiã ꝓ ſecordia æſtiment.Ergo animus ferox praua uia ingreſſus ubi cõſueta non ſuppetũt fertur accẽſus
in ſocios modo:modo ĩ ciuis mouet compoſita & res nouas ueterib⁹ acquirit:quare tollẽd⁹ fœnerator ĩ po
ſterũ uti ſuas q̃ſq; res curemus.Ea uera atque ſimplex uia eſt magiſtratũ populo nõ creditori gerere & magni
tudinẽ animi ĩ addẽdo nõ demẽdo Rei p.oſtẽdere.atq; ego ſcio q̃ aſpera hæc res ĩ,pricipio futura ſit ꝓferti
iis q ſe ĩ uictoria licẽtius liberiuſq; q̃ artius futuros credebant:quorũ ſi ſaluti poti⁹ q̃ libidini cõſules:illoſq;:
noſq; & ſocios in pace firma conſtitues:ſi ĩ eadẽ ſtudia arteſq; iuuentuti erunt ne iſta egregia tua fama ſimul
cum urbe Roma breui concidit.Poſtrẽo ſapiẽte pacis cauſa bellũ gerũt:laborẽ ſpe ocii ſuſtẽtant Niſi illam
firmã efficis unici an uiceſſe quid retulit:q̃re capeſſe per deos rẽ.p.& oĩa aſꝑa uti ſoles peruade. Nãq; aut tu